

1 Důkazní břemeno

Aby soud uznal určité právo, je nutno předložit důkazy o pravdivosti skutečností, které jsou předmětem tvrzení. To znamená uplatnění procesních činností, jejichž sled a načasování jsou upraveny zákonem.

Účastníci řízení musí prokázat skutečnosti, které uvádějí a na nichž se zakládají jejich nároky. Žalobce proto musí předložit důkazy o skutečnostech, které uvádí ve svém tvrzení, a žalovaný musí být schopen prokázat skutečnosti, které brání právním účinkům tvrzení uvedených v návrhu, ruší je nebo je oslabují. Nedostatek důkazů vyzní nepříznivě pro účastníka, který nese důkazní břemeno. Pokud se tedy jedná o vydání rozsudku nebo podobného rozhodnutí a daný účastník neprokáže tvrzené skutečnosti, soud jeho nároky zamítne. Aby mohl soud přičíst nedostatek důkazů prokazujících určitou skutečnost některému z účastníků, zohlední, jak snadno může každý z účastníků tuto skutečnost prokázat.

Všechny osoby, které se hodlají obrátit na soud, by měly předem posoudit, nakolik budou schopny svá tvrzení prokázat, aby se vyhnuly ztrátě času a peněz (náklady řízení), pokud toho schopny nebudou. Za tímto účelem je nutno mít určité povědomí o pravidlech, jimiž se řídí fáze dokazování v rámci řízení, byť by byly jen velmi obecné a základní.

1.1 Jaká jsou pravidla týkající se důkazního břemena?

Předkládání důkazů ve španělském právu upravují kapitoly V a VI hlavy I svazku II (články 281 až 386) občanského soudního řádu (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) (zákon č. 1/2000 ze dne 7. ledna 2000). Občanský soudní řád obsahuje obecné poznámky týkající se důkazů v oddíle XI úvodu (technicky označovaného jako preambule), které mohou být zajímavé pro každého, kdo si přeje znát pohled španělského zákonodávce na fázi dokazování v rámci řízení.

Na některá řízení se vztahují zvláštní pravidla provádění důkazů, která modifikují obecná pravidla; jedná se například řízení týkající se nezletilých osob nebo rodinných příslušníků. Dokazování může provádět i soud druhého stupně (*Juzgado de Segunda Instancia*). Zpravidla se jedná o důkazy, které nebylo možno provést u soudu prvního stupně (*Juzgado de Primera Instancia*) z důvodů, které nelze přičíst žalobci.

1.2 Existují pravidla, která vylučují některé skutečnosti z důkazního břemena? Ve kterých případech? Je možné i tak vyvrátit určité právní domněnky předložením důkazů?

Tradičně se teoreticky rozlišuje mezi důkazem skutečností a důkazem o právu, ačkoli v praxi není právo nutno prokazovat, protože musí být soudci známo. Výjimkou je cizí právo, u něhož může nastat potřeba je prokázat. Důkaz cizího práva upravuje zákon o mezinárodní právní spolupráci v občanských věcech (*Ley de cooperación jurídica internacional en materia civil*), podle něhož si soudce může vyžádat zprávy o záležitosti týkající se cizího práva, obvykle prostřednictvím španělského ústředního orgánu. Pokud není cizí právo prokázáno, lze uplatnit právo španělské, soudce však tuto možnost využije pouze za výjimečných okolností.

Není nutné dokazovat skutečnosti, které jsou v plném rozsahu obecně známy, ani skutečnosti, na kterých se účastníci shodují, s výjimkou případů, kdy je předmět řízení mimo kontrolu účastníků, tj. řízení týkající se způsobilosti osob k právním úkonům, rodičovství, manželství a nezletilých osob.

Domněnky stanovené zákonem osvobozují stranu, které daná domněnka svědčí, od povinnosti prokazovat tuto předpokládanou skutečnost. V případě takovýchto domněnek se připouští důkaz opaku, pokud to zákon výslovně nezakazuje. Domněnky stanovené zákonem zahrnují společné vlastnictví majetku a peněz získaných jedním nebo oběma manžely v době trvání manželství s výjimkou případů, kdy lze prokázat vylučné vlastnictví pouze jednoho z manželů, dále domněnku společného bydliště manželů a domněnku, že pohřešovaná osoba byla naživu až do okamžiku, kdy byla prohlášena za mrtvou.

Obecně platí, že pokud odpůrce nereaguje na podání návrhu a nedostaví se k řízení, nezabavuje ho to důkazního břemena týkajícího se prokázání skutečností, které podporují jeho nárok. Existují však výjimky, kdy skutečnost, že odpůrce nevznese námitky, vede k tomu, že soud vydá rozhodnutí uznávající nároky žalobce. Je tomu tak například v řízení o drobných nárocích a v řízení o vystěhování z důvodu neplacení.

1.3 Do jaké míry musí být soud přesvědčen o pravdivosti faktu, aby na něm založil rozsudek?

Skutečnosti, které účastníci řízení uvádějí v žalobě a v žalobní odpovědi, je nutno prokázat a soud musí provést vlastní posouzení na základě okolností dané věci s přihlédnutím ke všem předloženým důkazům a k jejich povaze (např. veřejná listina nemá stejnou váhu jako prohlášení jednoho z účastníků). V rozhodnutí musí být uvedeno vyhodnocení důkazů a důvody, proč soudce dospěl k určitým závěrům. Vedle přímých důkazů existují i důkazy nepřímé, což znamená, že jakmile byla určitá skutečnost připuštěna nebo zcela prokázána, může soud předpokládat, že i další skutečnost je pravdivá, pokud mezi oběma těmito skutečnostmi existuje jasná a přímá souvislost. Soud musí ve svém rozhodnutí uvést důvody, které jej vedly k tomu, že z prokázané skutečnosti usoudil na skutečnost předpokládanou.

2 Provádění důkazů

2.1 Provádí soud dokazování pouze na návrh účastníků nebo může soudce v některých případech provádět důkazy i z vlastního podnětu?

Podle zásady, že soud musí rozhodovat pouze o otázkách, které mu byly předloženy (*principio dispositivo*), jíž se řídí občanskoprávní řízení, musí účastníci navrhnout soudu důkazy, které hodlají během řízení předložit. Soud však může z vlastního podnětu rozhodnout, že některé důkazy lze provést pouze v případech stanovených zákonem. Při předběžném projednání žaloby tedy soudce může v případě, že důkazy navrhované účastníky nepovažuje za dostatečné pro objasnění sporných skutečností, informovat účastníky o skutečnosti, která by mohla být nedostatečností důkazů ovlivněna, a rovněž uvést důkazy, které mohou účastníci navrhnout.

V řízení o způsobilosti osob k právním úkonům, rodičovství, manželství a nezletilých osobách může soudce bez ohledu na důkazy, které si vyžádají účastníci nebo státní zastupitelství, provést jakýkoli důkaz, který považuje za nezbytný pro rozhodnutí v dané věci.

2.2 Je-li návrh účastníka na provedení důkazu vyhověno, co následuje?

Při ústním řízení (nároky až do výše 6 000 EUR) soudce po předložení návrhu a připuštění důkazů během jednání pokračuje v provádění důkazů v samotném soudním řízení.

V řádném řízení (nároky přesahující 6 000 EUR) je po připuštění důkazů při předběžném projednání žaloby (v němž jsou rovněž vyřešeny procesní otázky) stanoven termín jednání a provádění důkazů je odloženo až na tento termín. Jsou předvoláni účastníci, aby učinili prohlášení, jsou předvoláni i svědci, u nichž nemohli účastníci sami dosáhnout toho, aby se dostavili k soudu, jsou předvoláni znalci v případě, že účastníci mají zájem na objasnění nebo vysvětlení vyjádřených stanovisek, a jsou osloveni instituce, jež mají v držení dokumenty, které účastníci nemohli přiložit k žalobě ani k žalobní odpovědi za

předpokladu, že účastníci uvedli, ve kterém archivu se tyto dokumenty nacházejí. Jakékoli důkazy, které není nutno provádět v průběhu řízení (např. ohledání), jsou provedeny před zahájením řízení. V případě, že jediným důkazem připuštěným při předběžném projednání žaloby jsou dokumenty, které nebyly zpochybněny, nebo pokud byl předložen znalecký posudek a žádný z účastníků nepožádal o přítomnost znalce na předběžném projednání žaloby, vydá soud rozhodnutí po předběžném projednání žaloby, aniž by musel nařídít jednání.

Obecným pravidlem je, že důkazy provádí stejný soudce nebo soud, který danou věc projednává, a to i v případě, že svědek nemá bydliště v daném okrese a musí cestovat do místa soudu v den, kdy je předvolán (i když má právo požadovat příslušnou úhradu od účastníka, který ho jako svědka navrhl; tu určí soudní úředník, aniž by tím bylo dotčeno následné právo tohoto účastníka požadovat tuto úhradu od druhého účastníka, pokud soud rozhodne, že mu náleží úhrada nákladů řízení). Pouze ve výjimečných případech, jako je značná vzdálenost, lze požádat o právní pomoc s cílem získat výpověď svědka u soudu místně příslušného v jeho bydlišti. V takovém případě je tomuto druhému soudu zasláno dožádání (na vnitrostátní úrovni) nebo je použit mechanismus stanovený v pravidlech mezinárodní soudní spolupráce v závislosti na tom, kde má být tato výpověď učiněna. V posledně uvedeném případě musí účastníci předložit své dotazy v písemné podobě. Stále častěji je využívána videokonference, a v takových případech není nutné formulovat dotazy předem. Stačí vyžádat si videokonferenci u místně příslušného soudu, kde má být výslech proveden.

2.3 Ve kterých případech může soud zamítnout návrh účastníka na provedení dokazování?

Nebudou připuštěny důkazy nesporných skutečností ani důkazy, které nejsou relevantní pro předmět řízení, jakož ani důkazy, které podle přiměřených a jednoznačných pravidel a kritérií nepřispívají k objasnění sporných skutečností. Soud v žádném případě nepřipustí jakýkoli důkaz, který je získán nezákonným způsobem, je v rozporu se základními právy nebo který by vyžadoval pomoc soudu při získávání dokumentů, které mají k dispozici účastníci.

Obecně lze říci, že důkazy musí být navrženy při ústním nebo předběžném projednání žaloby. Důkazy navrhované po uplynutí stanovené lhůty nebudou připuštěny.

V řízeních týkajících se způsobilosti k právním úkonům, rodiny a nezletilých osob mohou být po předložení žaloby a žalobní odpovědi zejména u soudu druhého stupně předloženy nové skutečnosti, pokud je podán opravný prostředek nebo je opravný prostředek napaden. V takových případech lze navrhnout nové důkazy za předpokladu, že dosud nepočala běžet lhůta pro vydání rozhodnutí. V jiném řízení v případě, kdy po skončení lhůty pro předložení argumentů vyjde najevo významná nová skutečnost, o ní mohou účastníci písemně informovat soud a rovněž požádat o provedení důkazů, pokud druhá strana tuto skutečnost neuzná jako pravdivou.

2.4 Jaké existují druhy důkazních prostředků?

Důkazní prostředky, které lze použít v řízení, jsou: výslech účastníků řízení; veřejné listiny; soukromé písemnosti; odborné posudky; soudní přezkoumání; výslech svědků; a prostředky umožňující reprodukci řeči, zvuků a obrazů, jakož i nástroje, které umožňují ukládání, vyhledávání a reprodukci řeči, údajů, čísel a matematických operací prováděných pro účely účetnictví nebo pro jiné účely, které jsou relevantní pro dané řízení.

2.5 Jaké jsou metody dokazování pomocí svědků a jak se liší od dokazování pomocí znalců? Jaká jsou pravidla pro předkládání písemných důkazů a znaleckých posudků?

SVĚDECKÁ VÝPOVĚĎ: v žalobě ani v obhajobě není nutno zmiňovat svědky, jelikož při ústním řízení je každý účastník povinen dostavit se ve stanovený den na jednání s osobami, které mají v daném řízení vypovídat jako svědci. Účastníci musí požádat soud, aby předvolal svědky, které nebyli schopni sami přimět k tomu, aby se dostavili, a aby jim nařídil dostavit se k soudu do tří dnů po obdržení předvolání. V běžném řízení jsou svědkové identifikováni v předběžném projednání žaloby, kdy se kromě procesních otázek určují sporné skutečnosti případu a jsou navrženy a připuštěny důkazy, které se jich týkají. Svědecká výpověď je vždy ústní a je provedena v den konání jednání (stejně jako vysvětlení znalců, která jsou považována za nezbytná). Z tohoto pravidla výslechu svědků však existuje jedna výjimka: v případě, že je nutné získat informace o významných skutečnostech týkajících se řízení od právnických osob nebo veřejnoprávních subjektů, avšak není nutné jednotlivě vyslechnout fyzické osoby. V takovém případě je místo ústního prohlášení danému subjektu předložen seznam dotazů, jejichž zodpovězení si účastníci přejí a které soudce považuje za relevantní. Odpověď je podána písemně.

SVĚDECTVÍ ZNALCŮ: znalecké posudky se vždy předkládají v písemné podobě. Po jejich předložení a přečtení znaleckých posudků druhé strany se účastníci musí rozhodnout, zda je nutné, aby se znalec dostavil k řízení a poskytl objasnění nebo vysvětlení, které by případně mohlo být považováno za nutné.

Pokud strany chtějí použít svědeckví znalce, musí společně se žalobou a žalobní odpovědí předložit znalecký posudek, z něž vychází jejich nároky, s výjimkou případů, kdy to není možné, a v takovém případě musí uvést posudky, které hodlají použít. Poté musí tyto posudky předložit, jakmile jsou k dispozici, v každém případě však pět dnů před zahájením předběžného projednání žaloby v řádném řízení, případně pět dnů před jednáním v ústním řízení. Bez ohledu na uvedené skutečnosti mohou účastníci požádat o jmenování soudního znalce při podání žaloby a žalobní odpovědi, přičemž v takovém případě je znalecký posudek vydán později (obvykle v období mezi předběžným projednáním žaloby a samotným řízením, ale v dostatečném předstihu, aby se s ním účastníci mohli před jednáním seznámit).

Mezistupně mezi svědkem a znalcem je odborný svědek, což je svědek schopný poskytnout informace o technických otázkách souvisejících s řízením. Odbornými svědky jsou zpravidla autoři zpráv, které jsou předloženy společně se žalobou a žalobní odpovědí jako listinný důkaz, ale nikoli jako svědeckví znalce.

2.6 Mají některé způsoby dokazování větší důkazní sílu než jiné?

Ano. Veřejné listiny poskytují úplný důkaz o určité skutečnosti, úkonu nebo stavu věcí, které popisují, přičemž uvádějí i datum, kdy byla tato dokumentace vytvořena, a totožnost notářů a osob, které se podílely na jejím vypracování. Pokud je zpochybněna pravost veřejné listiny, je tato listina ověřena a porovnána s originálem bez ohledu na to, kde se nachází. Bez ohledu na uvedené skutečnosti lze jako plnohodnotné právní důkazy, které není nutno ověřovat ani porovnávat s výjimkou případů, kdy existují důkazy o opaku nebo pokud je možné provést porovnání rukopisu, uvést následující důkazy: staré veřejné listiny, u nichž neexistuje notářský zápis, a jakákoli veřejná listina, u níž chybí originál nebo o níž neexistuje záznam pro účely kontroly nebo porovnání.

Za plnohodnotné právní důkazy v řízení lze považovat rovněž soukromé písemnosti, pokud je nezpochybní strana, v jejíž neprospěch by měly být předloženy. Pokud je zpochybněna soukromá písemnost, může strana, která ji předložila, požádat o porovnání rukopisu nebo o jakýkoli jiný důkazní prostředek, který by ověřil její pravost. Není-li možné dokázat pravost této soukromé písemnosti, bude posouzena v souladu s pravidly přiměřené kritičnosti, kterými se řídí rovněž hodnocení ostatních provedených důkazů. Pokud se na základě zpochybnění ukáže, že daná listina je pravá, může být účastníku řízení, který její pravost zpochybnil, nařízeno uhradit nejen příslušné náklady, ale i pokutu.

A konečně, pokud zbývající důkazy neprokáží opak, budou se v rozhodnutí považovat za pravdivé všechny skutečnosti, které jeden z účastníků ve výpovědi účastníků za takové uzná, pokud se jich tento účastník osobně zúčastnil a pokud jejich označení za pravdivé poškozuje výhradně jeho.

2.7 Jsou pro prokázání určitých skutečností povinné určité způsoby dokazování?

V zásadě neexistuje žádné pravidlo o tom, které důkazní prostředky je nutno použít k prokázání určitých skutečností, je však logické, že například v případě nároku na určitou peněžní částku vyplývající z obchodních vztahů mezi účastníky se existence nebo vypořádání dluhu stanoví v zásadě na základě listinných důkazů. Svědeckví znalce bude nezbytné v případě, že jsou zapotřebí znalosti v oblasti vědy, umění, techniky nebo praxe k posouzení skutečností nebo okolností, které jsou pro danou věc relevantní, případně k získání větší jistoty o těchto skutečnostech nebo okolnostech.

2.8 Mají svědci ze zákona povinnost svědčit?

Svědci, kteří jsou předvoláni, jsou povinni se dostavit k nařízenému jednání. Pokud tak neučiní, může jim být uložena pokuta ve výši 180 až 600 EUR s výhradou pětidenního období, během něhož mohou být vyslechnuti. Pokud se svědek na předvolání nedostaví podruhé, nebude již sankcionován pouze pokutou: v takovém případě se svědek dopouští pohrdání soudem, na což jsou svědci na samém počátku upozorněni.

2.9 Ve kterých případech mohou svědci odmítnout vypovídat?

Obecná zásada, která stanoví povinnost svědků vypovídat, se nevztahuje na svědky, kteří jsou kvůli svému postavení nebo povolání povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, na něž jsou dotazováni; v takovém případě musí tuto skutečnost uvést s uvedením důvodů a soud s přihlédnutím k důvodům tohoto odepření výpovědi rozhodne o dalším postupu jejich výslechu a může je zprostit povinnosti vypovídat. Pokud je svědek zproštěn povinnosti vypovídat, musí to být zaprotokolováno.

Pokud svědek uvede, že skutečnosti, na něž je dotazován, se týkají záležitosti, která byla ze zákona prohlášena nebo označena za důvěrnou, soud v případech, kdy to bude v zájmu výkonu spravedlnosti považovat za nezbytné, z vlastního podnětu požádá příslušný orgán o úřední dokument, který by tuto skutečnost potvrdil. Jakmile soud ověří správnost tvrzení o důvěrnosti informací, nařídí, aby byl tento dokument založen do spisu včetně otázek, na něž se vztahuje úřední tajemství.

Svědkové musí být navíc před podáním výpovědi soudem dotázáni na svou osobní situaci (rodinné vazby, přátelství nebo nepřátelství vůči účastníkům, osobní zájem na dané věci apod.), a na základě jejich odpovědí mohou účastníci předložit k soudu připomínky ohledně jejich nestrannosti.

2.10 Může být osoba, která odmítne vypovídat jako svědek, sankcionována nebo přinucena podat svědeckví?

Svědci jsou povinni se na předvolání dostavit k soudu a jsou povinni složit přísahu nebo slib, že budou vypovídat pravdivě, přičemž budou upozorněni na sankce, které jim hrozí v případě křivého svědeckví v občanskoprávním řízení. Svědci jsou povinni podat svědeckví způsobem stanoveným v článku 366 občanského soudního řádu. Pokud svědek odmítne svědčit, může být obviněn z pohrdání soudem, které je sankcionováno pokutou; odmítnutí svědčit může podle své závažnosti potenciálně představovat i trestný čin.

2.11 Existují osoby, od nichž nelze vyžadovat svědeckví?

Svědkem může být kdokoli kromě osob, které jsou trvale zbaveny rozumu nebo možnosti užívat své smysly (zrak, sluch atd.) ve vztahu ke skutečnostem, o kterých se mohly dovědět pouze prostřednictvím těchto smyslů.

Nezletilé osoby mladší čtrnácti let mohou vypovídat jako svědci, pokud podle názoru soudu dosáhly potřebné úrovně zralosti, aby byly schopny rozpoznat pravdu a pravdivě vypovídat.

Podle španělského práva se tradiční pojetí svědka vztahuje na fyzické osoby, což však nebrání tomu, aby jako svědci vypovídali i právní zástupci právnických osob, pokud poskytují informace o skutečnostech, které jsou jim známy z důvodu jejich postavení. V případě právnických osob a veřejnoprávních subjektů je výslovně stanovena možnost informovat soud písemně, jak již bylo uvedeno (článek 381 občanského soudního řádu).

2.12 Jaká je úloha soudce a účastníků při výslechu svědků? Za jakých podmínek lze svědka vyslechnout prostřednictvím videokonference nebo jiných technických prostředků?

Otázky, které soud připustil, pokládají přímo právní zástupci účastníků počínaje účastníkem, který daného svědka navrhl. Jakmile jsou zodpovězeny otázky položené právním zástupcem účastníka, který navrhl vyslechnout daného svědka, mohou právní zástupci kteréhokoli z ostatních účastníků položit svědkovi jakékoli nové otázky, které považují za přínosné v zájmu objasnění skutečností. Soudce může svědkovi rovněž klást otázky s cílem získat vysvětlení a další informace.

Soud může z vlastního podnětu nebo na žádost kteréhokoli účastníka povolit konfrontaci svědka, jehož prohlášení je v příkrém rozporu s prohlášením jiného svědka nebo některého z již dříve vyslechnutých účastníků, s tímto svědkem nebo účastníkem.

Svědka může být vyslechnut prostřednictvím videokonference, pokud je vznesena žádost v tomto smyslu a soud ji odsouhlasí. Bude tomu tak v případě, kdy je výpověď prostřednictvím videokonference nejhodnější a nejpřiměřenějším způsobem provedení důkazů vzhledem k daným okolnostem (v zásadě značná vzdálenost mezi bydlištěm svědka a sídlem soudu), přičemž bude vždy zajištěno kontradiktorní soudní řízení a právo účastníků na obhajobu.

3 Hodnocení důkazů

Jedná se o činnost, kterou soudce určuje účinnost všech provedených důkazů dohromady v souladu s pravidly přiměřené kritičnosti. Jak je však uvedeno výše, existují některé typy důkazů, jejichž hodnocení stanoví zákon; je tomu tak například u veřejných listin a soukromých písemností, a v některých případech i u výslechu účastníků.

3.1 Jestliže účastník získal důkaz nezákonným způsobem, existují omezení přípustnosti takového důkazu při rozhodování?

Důkaz, který byl získán nezákonným způsobem, není přípustný. Důkazy získané přímo nebo nepřímo porušením základních práv nebo svobod navíc nemají žádný účinek. K těmto důkazům proto soud při rozhodování ve věci nepřihlíží.

Pokud se jeden z účastníků domnívá, že při pořizování nebo zjišťování důkazů, které byly připuštěny, došlo k porušení základních práv, musí to neprodleně oznámit, případně o tom informovat ostatní účastníky. Soudce poté rozhodne o zákonnosti těchto důkazů.

Pokud se sám soudce domnívá, že při získávání důkazů došlo k porušení některého ze základních práv, odmítne tyto důkazy i bez návrhu.

Tato záležitost, kterou může soud vznést rovněž z vlastního podnětu, bude vyřešena v rámci řízení na začátku jednání před zahájením dokazování.

3.2 Jsem-li účastníkem řízení, bude moje tvrzení považováno za důkaz?

Pokud je jeden z účastníků vyzván druhým účastníkem, aby svědčil, bude hodnocení jeho výpovědi záviset na obsahu poskytnutých odpovědí. Pokud tedy ostatní důkazy neprokazují opak, budou v rozhodnutí považovány za pravdivé všechny skutečnosti, které jeden z účastníků za takové uznal, pokud se jich tento účastník osobně zúčastnil a jejich označení za pravdivé poškozují výhradně jeho. Ve všech ostatních ohledech vyhodnotí soud obsah výpovědi podle pravidel přiměřené kritičnosti.

Soud může stejně tak akceptovat jako pravdivé osobní údaje o stranách, pokud se nedostaví k podání svědeckví, případně se dostaví, ale odmítnou svědčit nebo poskytují vyhýbavé odpovědi, za předpokladu, že se jedná o skutečnosti, kterých se vyslýchaný účastník osobně zúčastnil a jejich označení za pravdivé by ho zcela nebo zčásti poškodilo. Kromě toho každý účastník, který se nedostaví, bude potrestán pokutou ve výši od 180 EUR do 600 EUR.

Poslední aktualizace: 29/10/2019

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.